

проявляються в тому, що:

- по-перше, вказані засоби публічного адміністрування направлені не тільки на здійснення регулятивної діяльності щодо суб'єктів інвестиційної діяльності, а й на захист їх прав та інтересів;

- по-друге, якщо суб'єкт інвестиційної діяльності не дотримується правил реєстрації іноземних інвестицій, держава не надає йому підтримку в реалізації їх прав та інтересів;

- по-третє, якщо суб'єкт інвестиційної діяльності не дотримується правил, що визначені державою як обов'язкові до виконання, державні органи в межах встановленої компетенції застосовують заходи державного впливу.

Детальний аналіз нормативно-правових актів, в яких визначено основні засади регулювання сфери іноземного інвестування в Україні й практики його застосування надає нам змогу, ґрунтуючись на вже наданому визначенні адміністративно-правових засобів, сформулювати визначення адміністративно-правових засобів публічного адміністрування іноземного інвестування в Україні.

Отже, адміністративно-правовими засобами публічного адміністрування іноземного інвестування є сукупність прийомів і способів регулятивної діяльності органів публічної адміністрації щодо іноземного інвестування, що спрямована на захист прав та інтересів суб'єктів інвестиційної діяльності, а також на формування сприятливого інвестиційного середовища, залучення й підвищення ефективності використання інвестиційних ресурсів у розвитку економічної, науково-технічної й соціальної сфери.

Серед адміністративно-правових засобів публічного адміністрування іноземного інвестування можна виокремити:

по-перше, реєстраційні засоби публічного адміністрування іноземного інвестування в Україні;

по-друге, контрольні засоби публічного адміністрування іноземного інвестування в Україні.

Література

1. Статистичний збірник "Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності" / Державний комітет статистики України; за ред. Л.М. Овденко. - К., 2011. - 67 с.

2. Ожегов С.И. Словарь русского языка / Под ред. Н.Ю. Шведовой. - 23-е изд., испр. - М.: Русский язык, 2009. - 1017 с.

3. Великий тлумачний словник сучасної української мови / За ред. В.Т. Бусел. - К.; Ірпінь: ВТФ "Перун", 2002. - 1440 с.

4. Ефремова Т.Ф. Современный толковый словарь русского языка. - М.: Изд-во АСТ, 2006. - 976 с.

5. Колпаков В.К. Административное право Украины. - К.: Юринком Интер, 2003. - 544 с.

6. Комзюк А.Т. Заходи адміністративного примусу в правоохоронній діяльності міліції: поняття, види та організаційно-правові питання реалізації: монограф. / За заг. ред. О.М. Бандурки. - Х.: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2002. - 345 с.

7. Хилько. І.Ю. Адміністративно-правова протидія незаконному використанню та розповсюдженню програмного забезпечення в Україні: Дис... канд. юрид. наук: 12.00.07. - К., 2011. - 225 с.

8. Адміністративне право: підручн. / За заг. ред. Ю.П. Битяка, В.М. Гаращука, В.В. Зуй. - Х.: Право. - 2010. - 624 с.

9. Якимець Ю.В. Публічне адміністрування сферою культури: Дис... канд. юрид. наук: 12.00.07. - К., 2012. - 202 с.

10. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 року // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 47. - Ст. 646.

Бодунов Є.Р.,

здобувач Відкритого міжнародного університету розвитку людини "Україна"

Надійшла до редакції 30.10.2012

УДК 351.086:351.74

ПРАВОВІ ФОРМИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВТОІНСПЕКЦІЇ МВС УКРАЇНИ

Голубов С. Г.

Конституційно закріплена необхідність забезпечення в діяльності уповноважених державних органів і їх посадових осіб пріоритету прав і свобод людини вимагає збалансованості у визначенні форм адміністративної діяльності та в їхньому застосуванні. З одного боку, владний, імперативний характер адміністративної діяльності зумовлює її жорстку регламентацію, а з іншого, - необхідно обмежити коло тих відносин, які жорстко регламентовані адміністративно-правовими нормами. Сьогодні вимагає від органів міліції використання якісно нових форм діяльності, заснованих на поєднанні більш ефективних методів і принципів організації та управління силами й засобами ОВС.

Якщо проаналізувати участь державних органів у проведенні заходів з профілактики порушень Правил дорожнього руху, то з'ясуємо, що більшість таких заходів проводять виключно працівники міліції, зокрема Державної автомобільної інспекції (ДАІ). Проте слід зазначити, що форми й методи діяльності ДАІ в сучасних умовах вимагають певних змін. На нашу думку, необхідно звернути увагу на окремі організаційні аспекти роботи інспекції, а також на нормативне забезпечення такої діяльності.

Більшість аспектів діяльності ДАІ досить детально

розглянута в сучасній юридичній науковій літературі. За останні роки захищено чимало дисертаційних досліджень, які стосуються проблем роботи правоохоронних органів і, зокрема, ДАІ у сфері запобігання, виявлення та припинення порушень Правил дорожнього руху. Такі питання проаналізовано в працях А. Гаркуші, Т. Гуржії, С. Гусарова, М. Долгополової, В. Доненка, В. Єгупенка, М. Микитюка, О. Міленіна, А. Подоляки, О. Салманової, М. Стоцької, Я. Хом'яката ітн.

У науковій літературі існують різні точки зору щодо визначення форм діяльності або форм управління. Ю.П. Битяк визначив форми управління як "зовнішній вияв конкретних дій, які здійснюють органи виконавчої влади для реалізації поставлених перед ними завдань" [6, 132]. Т.О. Коломоець і Г.Ю. Гулевська під формою державного управління розуміють волевиявлення виконавчо-розпорядчого органу (посадової особи), здійснене в рамках режиму законності та його комплекції для досягнення управлінської мети - вираження в зовнішньому вигляді конкретних дій державних органів, їхніх структурних підрозділів і посадових осіб, які здійснюються в процесі виконавчої діяльності й спрямовані на реалізацію функцій управління [7, 54].

© С.Г. Голубов, 2012

Д.В. Лученко в підручнику “Адміністративне право” (за заг. ред. Ю.П. Битяка, В.М. Гаращука, В.В. Зуй) визначає форми управління як “зовнішній вияв конкретних дій, які здійснюються органами виконавчої влади для реалізації поставлених перед ними завдань” [8, 134]. У підручнику “Адміністративне право України. Загальна частина. Академічний курс” (за заг. ред. О.М. Бандурки) під формами управління розуміється “зовнішній прояв управлінської діяльності, спосіб вираження її змісту в конкретних умовах” [4, 307]. В.Б. Авер’янов форми державного управління визначає як “відмінні за своїм характером і наслідками способи зовнішнього вираження діяльності органів виконавчої влади” [2, 277].

Існують і різні підходи вчених щодо визначення поняття “форма адміністративної діяльності ОВС” і виділення їх окремих видів. І.П. Голосніченко та Я.Ю. Кондратьєв під формою адміністративної діяльності ОВС розуміють однорідні за своїм характером і правовою природою групи адміністративних дій, що мають зовнішній вираз, за допомогою яких забезпечуються охорона прав громадян, громадський порядок, громадська безпека та здійснюється боротьба з правопорушеннями [2, 4]. Як видно з наведеного поняття, вчені більшу увагу в ньому приділяють зовнішньо-адміністративній діяльності, оскільки в ньому йдеться про так звані “зовнішні” напрямки правоохоронної діяльності ОВС і, як наслідок, внутрішньо-організаційна діяльність залишилась поза увагою вчених. До форм адміністративної діяльності ОВС І.П. Голосніченко та Я.Ю. Кондратьєв відносять: видання актів ОВС; укладення договорів; інші юридично значимі дії; форми адміністративної діяльності, які не врегульовані адміністративним правом [2, 104-110]. О.Г. Фролова адміністративну діяльність міліції визначає як “специфічну, виконавчо-розпорядчу, підзаконну, державно-владну діяльність з організації та здійснення охорони громадського порядку, забезпечення громадської безпеки, попередження й припинення злочинів та інших правопорушень” [8, 513]. В.Б. Авер’янов розуміє адміністративну діяльність ОВС як “урегульовану нормами адміністративного права виконавчо-владну діяльність, яка спрямована на забезпечення особистої безпеки громадян, захист їх прав і свобод, законних інтересів, громадського порядку, громадської безпеки та боротьбу з правопорушеннями” [3, 349].

О.І. Остапенко під формою адміністративної діяльності ОВС розуміє “об’єктивний вияв суті дій суб’єктів” [5, 30]. Вчений зазначає, що форми закріплені в законодавстві, яке визначає правовий статус міліції, у положеннях, статутах, інструкціях та інших актах, що регламентують адміністративну діяльність її суб’єктів. При цьому для здійснення функцій такої діяльності її суб’єкти повинні використовувати тільки ті форми, які передбачені відповідними правовими актами. Серед форм адміністративної діяльності він виділяє правові (видання актів ОВС; укладення договорів; здійснення інших, юридично значущих дій) і організаційні (проведення суспільно-організаційних заходів; проведення організаційно-технічних заходів) [5, 30-31].

Правові форми адміністративного нагляду ДАІ у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху прямо або опосередковано передбачені правовими актами, що регламентують її діяльність. Коли говорять про правові форми, мають на увазі юридичні наслідки цих форм - створення або внесення змін до правового режиму, породження, зміну або припинення конкретних правовідносин. Юридичні наслідки настають при виданні актів управління, укладанні угод, здійсненні нормотворчої діяльності.

Наприклад, Державна автомобільна інспекція відповідно до покладених на неї завдань бере участь у розробленні проектів законів та інших нормативних актів і документів, також правил, норм, стандартів, державних і регіональних програм забезпечення безпеки дорожнього руху і його учасників [п.п. 1 п. 4 Положення про Державну автомобільну інспекцію Міністерства внутрішніх справ].

Розглянемо правові форми адміністративної діяльності Державтоінспекції МВС України більш детально. Як було зазначено, до правових форм адміністративної діяльності відносяться:

- видання нормативних та індивідуальних актів управління,
- укладання адміністративних договорів,
- здійснення інших юридично значимих дій.

Видання нормативних актів є особливою формою адміністративної діяльності ОВС, яка передбачає розпорядчу діяльність, спрямовану на виконання законів і підзаконних актів Президента та Кабінету Міністрів України.

Існування інституту підзаконних, а саме відомчих нормативних актів зумовлено тим, що загальні норми й правила поведінки, сформульовані в нормативних актах Президента, Верховної Ради України, Уряду не в змозі охопити всі аспекти життя суспільства, відрегулювати суспільні відносини в усіх подробицях. Тому виникає необхідність в їх конкретизації й деталізації.

Як приклад таких нормативних актів, можна навести Наказ МВС України “Про затвердження Інструкції з оформлення працівниками Державтоінспекції МВС матеріалів про адміністративні порушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху” від 26.02.2009 № 77, що закріплює порядок і строки складання процесуальних актів; Наказ МВС України “Про затвердження картки обліку дорожньо-транспортних пригод та Інструкції щодо її заповнення” від 28.12.2005 № 1242, Наказ МВС України “Про затвердження Інструкції з питань діяльності підрозділів дорожньо-патрульної служби Державтоінспекції МВС” від 27.03.2009 № 111, Наказ МВС України “Про затвердження Порядку видачі довідки про дорожньо-транспортну пригоду та її форми” від 4.07.2011 № 389 та ін.

Видання індивідуальних (ненормативних, адміністративних) актів є близьким до нормативних, однак не тотожне йому. Відмінність між ними полягає в тому, що індивідуальні адміністративні акти звернені до конкретних суб’єктів адміністративних відносин і їх дія припиняється після здійснення встановлених у них прав і обов’язків, тобто після одноактного їх застосування. Індивідуальними актами є, наприклад, видання наказу про призначення працівника Державтоінспекції МВС на посаду, присвоєння спеціального звання, переведення на іншу роботу (внутрішньо-організаційна адміністративна діяльність), видача дозволу на носіння зброї, на управління транспортними засобами, реєстрація (перереєстрація, зняття з реєстрації) громадян (зовнішньо-адміністративна діяльність Державтоінспекції МВС). Наприклад, дозвільні документи, які надаються ДАІ МВС України, є видом індивідуальних, письмових адміністративно-правових актів. На підставі їх відповідності ознакам таких актів встановлено, що: 1) прийняття цього акта тягне настання юридично значимих наслідків; 2) має державно-владний характер; 3) є засобом зовнішнього вираження юридично владного волевиявлення працівників ДАІ МВС України; 4) приймається посадовою особою ДАІ МВС України в односторонньому порядку; 5) закріплює право здійснення певного виду діяльності, також

і господарської; 6) рішення приймається Державною автомобільною інспекцією МВС України в межах компетенції, встановленої Законом України “Про дорожній рух” та Указом Президента України “Про заходи щодо впорядкування використання спеціальних світлових і звукових сигнальних пристроїв та номерних знаків на службових транспортних засобах”; 7) приймається з дотриманням встановлених Законом України “Про дозвілну діяльність у сфері господарської діяльності” та підзаконними нормативно-правовими актами правил (процедур); 8) може бути оскаржений у встановленому законодавством порядку. Наприклад, видача посвідчення на право управління транспортним засобом.

Як відомо, перехід до ринкових відносин потребує відповідної перебудови державно-управлінської діяльності, також і через застосування форм, які найбільшою мірою відповідають сучасним умовам і розвитку суспільства. Однією з таких форм треба визнати на нинішньому етапі договори, в яких однією зі сторін виступає орган державного управління з властивими йому державно-владними повноваженнями. При розгляді юридичної природи адміністративних договорів важливо зазначити, що вони виникають лише у сфері виконавчо-розпорядчої діяльності органів державного управління, тобто там, де складаються адміністративно-правові відносини. Норми адміністративного права безпосередньо впливають на вольовий зміст угод і формують їх так, що воля суб'єктів договору скеровується на реалізацію норми адміністративного права, тобто на реалізацію волі держави. Такий договір хоч і зберігає попередні цивільно-правові форми, однак набуває нової якості - стає адміністративним договором. Необхідно констатувати, що адміністративний договір - це нове й ще недостатньо осмислене явище, тому що сама природа державного управління припускає імперативність односторонніх юридично-владних волевиявлень, оскільки договірні зв'язки виходять з рівності їх учасників. Дослідження проблем адміністративних договорів у державному управлінні здійснювалося в роботах К.К. Афанасьєва, К.С. Бельського, І.П. Голосніченка, О.В. Дьоміна, В.К. Колпакова, В.А. Стефанюка, Ю.О. Тихомирова. Існування адміністративних договорів у діяльності міліції пов'язано з поділом адміністративно-правового регулювання на оперативно-розпорядче, офіційно-легалізуюче, функціонально-режимне, договірне, стимуляційно-забезпечувальне, заборонне (з санкціями). На думку К.К. Афанасьєва, адміністративний договір - це добровільна угода двох чи більшої кількості суб'єктів адміністративного права, один (чи більше) з яких наділений власними або делегованими повноваженнями у сфері державного управління з приводу вирішення питань виконавчого й розпорядчого характеру, яка укладена у формі правового акта, що встановлює (припиняє, змінює) їх взаємні права, обов'язки та відповідальність [10, 89].

Адміністративний договір як правова форма адміністративної діяльності Державтоінспекції має такі ознаки: це угода, виникає з приводу реалізації органом, підрозділом (посадовою особою) Державтоінспекції повноважень виконавчо-розпорядчого характеру; підставою виникнення подібних угод є адміністративний акт - владний вольовий припис; адміністративний договір завжди конкретизує норму адміністративного права чи акт правозастосовної діяльності ОВС; адміністративний договір має організуючий характер.

До інших юридично значущих дій належать такі дії, які згідно з Законом, Указом Президента, постановою уряду

або іншим адміністративно-правовим актом безпосередньо створюють нові юридичні положення, змінюють існуючі правові відносини або виступають необхідною умовою для настання правових наслідків. Так працівник Державтоінспекції, який прийняв присягу, має право на одержання табельної зброї, набуває необхідних прав і виконує обов'язки, які передбачені Законом України “Про міліцію” [1].

Так само до інших юридично значимих адміністративних дій міліції можна віднести складання протоколів про адміністративне правопорушення, доставляння, затримання, тимчасове вилучення посвідчення водія, тимчасове затримання транспортного засобу, примусові дії щодо виконання індивідуальних актів тощо. Треба відмітити, що на сьогодні адміністративні, економічні, політичні зміни, які відбуваються в нашій державі, вносять багато нового в діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування. Зміни стосуються не лише організаційної структури, а й, насамперед, ідеології функціонування органів влади. Внаслідок реформ, що впроваджуються в Україні, кардинально змінюються пріоритети, висуваючи на перше місце не державу, а людину. Ці положення закріплює Конституція України, наголошуючи, що “утвердження й забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави”. Отже, держава не управляє громадянами, а надає їм послуги, тобто здійснює різноманітні дії, спрямовані на створення умов для реалізації ними своїх прав і свобод.

На жаль, термін “управлінські послуги” сьогодні зустрічається досить рідко як в юридичній науці, так і в законодавстві. Лише деякі науковці у своїх працях присвячують увагу цьому напрямку. Ці питання були предметом досліджень В. Авер'янова, І. Коліушка, Є. Курінного, В. Тимощука, А. Ткачука та ін. Слід також зазначити, що більшість досліджень стосуються управлінських послуг загалом, які надаються різними органами влади, особливо увагу приділяючи розмежуванню термінів “державні послуги” та “управлінські послуги”. Член-кореспондент АПрН України В. Авер'янов визначає суть управлінських послуг як “...виконання державою юридичних обов'язків перед громадянами (та юридичними особами), спрямованих на створення належних умов, необхідних для ефективної реалізації ними своїх прав і охоронюваних законом інтересів” [2, 310]. До того ж В. Авер'янов акцентує увагу на “виконавсько-зобов'язальному” аспекті й вважає, що розглядуваний вид діяльності органів виконавчої влади правильніше визначити не як “управлінські” чи “адміністративні”, а як “виконавські послуги” [2, 310]. І. Коліушко та В. Тимошук вважають доцільнішим використання визначення “адміністративні послуги” [11, 159-165]. При цьому І. Коліушко під управлінськими послугами розуміє передбачену законом діяльність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування (уповноважених державою суб'єктів), спрямовану на забезпечення передбачених законом прав і інтересів фізичних чи юридичних осіб, які проявили ініціативу в їх реалізації [12, 31]. Реалізація права в цьому аспекті становить діяльність, яка відповідає вираженій в законі волі. За характером правореалізуючих дій, що зумовлені змістом правової норми, можна виділити такі форми реалізації: дотримання, виконання, використання й застосування права. З переліченого для управлінських послуг більш характерними є дві форми: виконання та використання права. Перша форма полягає в обов'язковому виконанні передбачених відповідними нормами дій. Друга - у здійсненні особою своїх прав, передбачаючи

активну чи пасивну поведінку.

Також до інших юридично значимих дій Державтоінспекції належать такі дії, які створюють нові юридичні положення, змінюють існуючі правові відносини або виступають необхідною умовою для настання правових наслідків, вони можуть бути платними та безоплатними. Платні послуги, які надаються ДАІ, закріплені в Постанові Кабінету міністрів України від 26 жовтня 2011 р. № 1098, що затверджує перелік платних послуг, які мають право надавати підрозділи МВС, у тому числі Державтоінспекція [9]. Наприклад, такими діями є: прийняття іспитів на право керування транспортними засобами й видача посвідчень водія, реєстрація колісних транспортних засобів та ін.

Як приклад інших безоплатних юридично значимих дій Державтоінспекції, можна привести прийняття присяги, атестування працівників, проведення перевірок технічного стану колісних транспортних засобів, контроль Державтоінспекцією правомірності експлуатації транспортних засобів і допуску їх до участі в дорожньому русі та ін.

Отже, правові форми адміністративного нагляду ДАІ у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху прямо або опосередковано передбачені правовими актами, що регламентують її діяльність. Коли говорять про правові форми, мають на увазі юридичні наслідки цих форм - створення або внесення змін до правового режиму, породження, зміну або припинення конкретних правовідносин. Юридичні наслідки настають при виданні актів управління, укладанні угод, здійсненні нормотворчої діяльності. До правових форм адміністративної діяльності відносяться: видання нормативних і індивідуальних актів управління, укладання адміністративних договорів, а також здійснення інших юридично значимих дій. Незважаючи на достатній рівень теоретичної розробки питань щодо форм адміністративної діяльності ОВС загалом, вважаємо необхідним подальше вдосконалення правових форм адміністративної діяльності ДАІ, оскільки достатня кількість проблем і досі перебуває в практичній і теоретичній площині.

Література

1. Про міліцію: Закон України від 20 груд. 1990р. № 535-XII // Відомості Верховної Ради УРСР. - 1991. - № 4. - Ст. 20.

2. Авер'янов В.Б. Адміністративне право України. Академічний курс: Підручник: У двох томах: Том 1. Загальна

частина / Ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова). - К.: Видавництво "Юридична думка", 2004. - 584 с.

3. Адміністративне право України. Академічний курс: Підручник: У двох томах: Том 2. Особлива частина / Ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова). - К.: Видавництво "Юридична думка", 2005. - 624 с.

4. Адміністративне право України. Загальна частина. Академічний курс: Підручник / За заг. ред. академіка НА-ПрН України О.М. Бандурки. - Х.: Золота миля, 2011. - 584 с.

5. Адміністративна діяльність: Навчальний посібник / За заг. ред. д.ю.н., доцента О.І. Остапенка. - Львів: ЛІВС, 2002. - 252 с.

6. Адміністративне право України: Підручник / Ю.П. Битяк, В.М. Гарашук, О.В. Дьяченко та ін.; За ред. Ю.П. Битяка. - К.: Юрінком Інтер, 2006. - 544 с.

7. Адміністративне право України: Навчальний посібник / За заг. ред. Т.О. Коломоєць, Г.Ю. Гулевської. - К.: Істина, 2008. - 216 с.

8. Адміністративне право: Підручник / Ю.П. Битяк, В.М. Гарашук, В.В. Богуцький та ін.; За заг. ред. Ю.П. Битяка, В.М. Гарашука, В.В. Зуй. - Х.: Право, 2010. - 624 с.

9. Деякі питання надання підрозділами Міністерства внутрішніх справ та Державної міграційної служби платних послуг: Постанова Кабінету міністрів України від 26 жовтня 2011 року № 1098

10. Афанасьєв К.К. Адміністративні договори: реалії та перспективи: Монографія / МВС України, Луган. акад. внутр. справ. ім. 10-річчя незалежності України. - Луганськ: РВВ ЛАВС, 2004. - С. 89.

11. Адміністративна процедура та адміністративні послуги: Зарубіжний досвід і пропозиції для України / Автор-упорядник В.П. Тимошук. К.: Факт, 2003. - С. 159-165.

12. Коліушко І.Б. Виконавча влада та проблеми адміністративної реформи в Україні. - К.: Факт, 2002. - С. 31.

13. Курінний Є.В. Управлінські послуги міліції // Вісник Дніпропетровського юридичного інституту МВС України. - 2000. - № 2. - С. 143-147.

Голубов С.Г.,

начальник курсу Навчально-наукового інституту підготовки фахівців кримінальної міліції Харківського національного університету внутрішніх справ
Надійшла до редакції 15.11.2012

УДК 351.74:342.77

ДЕЯКІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ НАУКОВИХ ПОГЛЯДІВ ЩОДО АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

Гузенко К. О.

Конституція України визначає, що людина, її життя й здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Саме тому захист прав і свобод особи можна визначити як одну з найважливіших функцій держави на сучасному етапі. Особливого значення вказана функція набуває в умовах виникнення надзвичайних ситуацій природного, техногенного та соціально-політичного характеру, адже саме за таких умов відбувається істотна зміна правового статусу особи й суб'єкта владних повноважень.

Варто зазначити, що проблема попередження й ліквідації надзвичайних ситуацій, забезпечення прав, свобод і законних інтересів фізичних і юридичних осіб,

ефективності діяльності органів публічної адміністрації є актуальною не лише для України, а й для будь-якої країни світу. Про це свідчать такі статистичні дані. Так, наприклад, внаслідок надзвичайної ситуації природного характеру у 2004 р. в Індонезії (виникнення цунамі) загинуло понад 260 тис. осіб і постраждало понад 2 млн. осіб [1]. У 2005 р. внаслідок надзвичайної ситуації природного характеру (урагану) в США за офіційними даними загинуло за одну добу понад 2 тис. чоловік, 1,2 млн. осіб були евакуйовані [2]. У 2011 р. внаслідок виникнення надзвичайної ситуації природного характеру (землетрусу та цунамі) стався вибух на атомній електростанції в м. Фукусіма (Японія). За офіційними даними були еваку-